

Sygn. akt IV KK 725/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Rafał Malarski

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **D. S.**

skazanej z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 305 ust. 1 Ustawy Prawo
własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 26 sierpnia 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodek Zamiejscowy w R.

z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt V. Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...],

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany w nim w mocy wyrok
Sądu Rejonowego w J. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.
umarza postępowanie, a jego kosztami obciąża Skarb Państwa;**
- 2. zarządza zwrot opłaty od kasacji na rzecz D. S.;**

**3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz D. S. kwotę 3 480,00 zł
tytułem zwrotu kosztów obrony.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w J., wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...], uznał D. S. za winną tego, że w okresie od marca do listopada 2013 r. w K. i J., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez przekazanie pracownikom J. S.A. jako nowych i oryginalnych, w związku z wygranym postępowaniem przetargowym tejże spółki na dostawę takich urządzeń, łącznie czterech styczników elektrycznych typu SV-5 wytworzonych z elementów regenerowanych, oznaczonych sfałszowanymi tabliczkami znamionowymi, w tym również – podrobionym znakiem towarowym A., należącym do spółki E. sp. z o.o. z/s w Ł., dokonała obrotu tymi towarami, a jednocześnie poprzez wprowadzenie tychże pracowników w błąd co do podanych okoliczności, usiłowała doprowadzić ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. [...] S.A. w postaci kwoty pieniężnej 4.880 zł należnej tytułem ceny kupna, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na ujawnienie okoliczności zdarzenia, działając na szkodę obu wymienionych spółek, tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 305 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzono jej karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 30 zł każda. Nadto, wyrokiem tym rozstrzygnięto o dowodach rzeczowych i kosztach sądowych.

Z apelacją od tego wyroku wystąpił obrońca oskarżonej. Podniósł w niej w szczególności obrazę art. 17 § 1 pkt 7, 9 i 11 k.p.k., która miała wpływ na treść wyroku, poprzez ich niezastosowanie i wydanie wyroku pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu D. S. zostało już prawomocnie zakończone postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej w J. z dnia 30 grudnia 2014 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie o sygn. akt Ds. [...], przy czym z wydania tego postanowienia wynikają także zbiegające się negatywne przesłanki procesowe w postaci tzw. „konsumpcji skargi publicznej” i braku skargi

uprawnionego oskarżyciela, albowiem postanowienie o umorzeniu śledztwa nie zostało po uprawomocnieniu się wzruszone w prawnie dopuszczalnym trybie.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w G. Ośrodek Zamiejscowy w R., wyrokiem z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt V. Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Z kasacją od tego wyroku wystąpił obrońca skazanej, zaskarżając go w całości na jej korzyść. Zarzucił mu uchybienie, o którym stanowi przepis art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. (winno być § 1 pkt 9 – uwaga SN), polegające na nieuchyleniu wyroku i nieumorzeniu postępowania karnego przeciwko D. S. mimo ziszczenia się okoliczności wyłączającej postępowanie, określonej w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. (braku skargi uprawnionego oskarżyciela), względnie określonej w art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. (tzw. konsumpcji skargi publicznej), wskutek uprzedniego umorzenia śledztwa o ten sam czyn D. S. postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej w J. z dnia 30 grudnia 2014 r. (sygn. akt Ds [...]), które nie zostało następnie podjęte w prawnie dopuszczalnym trybie przed wniesieniem skargi do sądu powszechnego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Rejonowego w J. oraz o umorzenie postępowania.

W odpowiedzi na tę kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna, albowiem rzeczywiście doszło do rażącego naruszenia prawa wskazywanego w jej zarzucie.

Przed przystąpieniem do rozważań wskazujących powody zapadłego rozstrzygnięcia celowe będzie przypomnienie zaszłości rozpatrywanej sprawy. Otóż:

1) na skutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa skierowanego przez J. S.A. (data wpływu 4 marca 2014 r.), postanowieniem funkcjonariusza Policji z dnia 11 marca 2014 r., wszczęto dochodzenie (sprawa o sygn. akt Ds. [...]) w przedmiocie tego, że w dniu 29.03.2013 r. D. S. prowadząca działalność pod firmą E. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłowała doprowadzić J. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.880 zł w ten sposób, że jako wykonawca zlecenia nr [...] dostarczyła nabywcy Z. S.A. jako nowe, dwie sztuki stycznika próżniowego [...], które były regenerowane i nie spełniały norm, na

szkodę J. [...] S.A., tj. o przestępstwo określone w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.;

2) wskutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa skierowanego przez E. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. (data wpływu 30.01.2014 r.) prokurator Prokuratury Rejonowej w J., postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2014 r. (sygn. akt 3 Ds. [...]), wszczął śledztwo w sprawie dokonanego w latach 2010-2013 r. sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa pożaru oraz eksplozji metanu w kopalniach J. S.A. poprzez dokonywanie tejże spółce sprzedaży próżniowych styczników elektrycznych SV-5 niespełniających norm bezpieczeństwa dla tego rodzaju urządzeń, tj. o czyn z art. 164 § 2 k.k.;

3) w dniu 22 kwietnia 2014 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w J. postanowieniem o połączeniu postępowań przygotowawczych rozstrzygnął o włączeniu sprawy o sygn. akt Ds. [...] do śledztwa prowadzonego pod sygn. akt 3 Ds. [...] oraz wykreśleniu sprawy o sygn. akt Ds. [...] z repertorium Ds. jako załatwionej w inny sposób. Uzasadniając to orzeczenie prokurator wskazał, że sprawa o sygn. akt Ds. [...] dotyczy oszustwa na szkodę J. S.A. przy sprzedaży styczników próżniowych SV-5, z kolei sprawa o sygn. Ds. [...] dotyczy czynu z art. 164 § 2 k.k. przy sprzedaży styczników SV-5. Zdaniem prokuratora łączność przedmiotowa przemawiała za przywołanym rozstrzygnięciem;

4) po połączeniu spraw śledztwo prowadzone o czyn z art. 164 § 1 k.k. i in. było trzykrotnie przedłużane: w dniu 22 lipca 2014 r., w dniu 1 października 2014 r. oraz dniu 3 listopada 2014 r. W ostatnim postanowieniu prokurator powrócił do kwalifikowania czynu z art. 164 § 2 k.k. i inne oraz wskazał, że przedmiotem postępowania była sprzedaż przez przedsiębiorstwo E. kopalnianych styczników elektrycznych SV - 5 na rzecz J. S. A., a nadto, że w toku postępowania były wyjaśniane wątki sprowadzenia przez te produkty zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi (...), usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. S.A., jak również oznaczania tych styczników podrobionymi tabliczkami znamionowymi oraz znakami towarowymi spółki E. sp. z o. o.;

5) w dniu 22 grudnia 2014 r. prokurator, uwzględniając dane zebrane w sprawie o sygn. akt 3 Ds [...], sporządził postanowienie o przedstawieniu zarzutów, w którym zarzucił podejrzaną D. S. to, że w okresie od marca do listopada 2013 r.,

działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez przekazanie pracownikom J. S.A. jako nowych i oryginalnych, w związku z wygranym postępowaniem przetargowym tejże spółki na dostawę takich urządzeń, łącznie czterech styczników SV elektrycznych typu SV-5 wytworzonych z elementów regenerowanych, oznaczonych sfalszowanymi tabliczkami znamionowymi, w tym również — podrobionymi znakami towarowymi A. oraz E., należącymi do spółki E. sp. z o.o. z siedzibą w Ł., dokonała obrotu tymi towarami, a jednocześnie poprzez wprowadzenie tychże pracowników w błąd co do podanych okoliczności, usiłowała doprowadzić ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. S.A. w postaci kwoty pieniężnej 4.880 zł należnej tytułem ceny kupna, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na ujawnienie okoliczności zdarzenia, tj. popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 305 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 k.k. Postanowienie to zostało ogłoszone podejrzanej dopiero w dniu 12 stycznia 2015 r. w sprawie wyłączonej o sygn. 3 Ds. [...], już po umorzeniu śledztwa, co nastąpiło w dniu 30 grudnia 2014 r.;

6) w dniu 30 grudnia 2014 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w J., w sprawie o sygn. akt 3 Ds. [...], postanowił wyłączyć z akt śledztwa o sygn. 3 Ds. [...] do odrębnego rozpoznania materiały przeciwko D. S., podejrzanej o dokonanie na szkodę J. S.A. oraz spółki E. sp. z o.o. czynu zabronionego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 305 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz zarejestrować wyłączone materiały pod kolejną sygnaturą w repertorium, a więc 3 Ds. [...];

7) w dniu 30 grudnia 2014 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w J., w sprawie o sygn. akt 3 Ds. [...], postanowił umorzyć śledztwo w sprawie dokonanego w latach 2010-2013 roku w J. nieumyślnego spowodzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa pożaru oraz eksplozji metanu w kopalniach J. S.A., zagrażających życiu lub zdrowiu wielu osób, poprzez dokonywanie tejże spółce sprzedaży próżniowych styczników elektrycznych SV- 5 niespełniających norm bezpieczeństwa dla tego rodzaju urządzeń, tj. o czyn z art. 164 § 2 k.k., na podstawie przepisu art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. — wobec braku znamion czynu zabronionego.

Na tym tle przypomnieć trzeba, że ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo (art. 11 § 1 k.k.). Słusznie podnosi się więc, że w odniesieniu do sytuacji, gdy dowolny fragment ludzkiego zachowania (określony jako czyn) realizuje jednocześnie znamiona dwóch (lub więcej) typów czynów zabronionych ustawodawca opowiedział się jednoznacznie za konstrukcją tzw. zbiegu przepisów. W ten sposób odrzucił inną teoretycznie możliwą koncepcję tzw. idealnego zbiegu przestępstw, w myśl której tym samym czynem popełnić można nie jedno, lecz wiele przestępstw (zob. D. Gruszecka, K. Lipiński, G. Łabuda [w:], Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, red. J. Giezek, komentarz do art. 11, LEX/el. 2021, teza 1). Podzielić też należy zapatrywanie, że tzw. idealny zbieg przestępstw („tyle przestępstw, ile ocen”) nie występuje w Kodeksie karnym z 1997 r., a Kodeks ten rozwiązuje problem rzeczywistego zbiegu przepisów ustawy do jednego czynu przez tzw. kumulatywny zbieg (zob. wyrok SN z dnia 18 stycznia 2006 r., IV KK 378/05).

Ustalenie, czy chodzi o „ten sam czyn” budzić może niekiedy wątpliwości, zwłaszcza, że Kodeks karny nie formułuje kryteriów tożsamości czynu stanowiącego podstawę prawnokarnego wartościowania. Nie wchodząc w szczegółowe rozważania dotyczące pojęcia „czyn”, jako że jest to zbędne dla rozstrzygnięcia kasacji, poprzestać należy na przyjęciu, że czyn stanowi pewien fragment zachowania człowieka, fragment jego działalności, który podlega prawnokarnej analizie. Z kolei w doktrynie wśród kryteriów mających służyć do ustalania jedności czynu wymienia się przede wszystkim możliwość wyodrębnienia zintegrowanego zespołu aktywności sprawcy, zwartość czasu i miejsca, tożsamość motywacji względem planu sprawcy (zob. np. M. Kulik, A. Wąsek [w:], Kodeks karny. Komentarz, red. M. Filar, komentarz do art. 11, LEX/el. 2016, teza 4; M. Mozgawa [w:], Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, red. M. Mozgawa, komentarz do art. 11, LEX/el. 2021, teza 4; D. Gruszecka, K. Lipiński, G. Łabuda [w:], Kodeks karny..., red. J. Giezek, teza 7). Co przy tym istotne, o wielości czynów nie decyduje ani wielość spowodowanych przez sprawcę skutków, ani wielość pokrzywdzonych; o wielości czynów nie decyduje również wielość dóbr prawnych, które sprawca naruszył swoim zachowaniem; za jednością czynu może przemawiać jedność zamiaru sprawcy; natomiast zachowanie będące przejawem jednego impulsu woli

należy traktować jako jeden czyn, niezależnie od liczby skutków tego zachowania oraz od liczby naruszonych przez nie norm (zob. np. J. Lachowski [w:], Kodeks karny. Komentarz, red. V. Konarska-Wrzonek, komentarz do art. 11, LEX/el. 2020, teza 3 czy D. Gruszecka, K. Lipiński, G. Łabuda [w:], Kodeks karny..., red. J. Giezek, teza 8 i wskazane w tych publikacjach orzecznictwo). Podnoszono też dobitnie, że przy określaniu jedności i wielości czynów należy położyć akcent na zachowanie sprawcy, a nie na jego następstwa; na przyjęcie konstrukcji wielości przestępstw nie pozwala zaś okoliczność, iż całość działań sprawcy była jednym zespołem jego fizycznych zachowań i wyrażała jeden wspólny akt woli (zob. wyrok SA w Lublinie z dnia 30 listopada 2004 r., II AKa 190/04; zob. też wyrok SA w Łodzi z dnia 26 lipca 2000 r., II AKa 109/00).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy przyjąć trzeba, co następuje. Jak już wskazywano, przedmiotem oddzielnie prowadzonych postępowań przygotowawczych, w związku z dwoma odrębnymi zawiadomieniami o przestępstwie, było z jednej strony zachowanie polegające na usiłowaniu doprowadzenia J. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.880 zł poprzez dostarczenie jako nowych styczników próżniowych, które były uprzednio regenerowane i nie spełniały norm, tj. czyn kwalifikowany z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. oraz z drugiej strony - sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa pożaru oraz eksplozji metanu w kopalniach J. [...] S.A. poprzez dokonywanie tejże spółce sprzedaży próżniowych styczników elektrycznych SV-5 niespełniających norm bezpieczeństwa, tj. czyn kwalifikowany z art. 164 § 2 k.k. Rzecz jednak w tym, że w obydwu przypadkach chodzi o tożsamy czyn określonej osoby polegający na sprzedaży J. S.A. tych samych przedmiotów - styczników próżniowych, który potraktowano po pierwsze jako usiłowanie oszustwa, a po wtóre jako sprowadzenie bezpośredniego niebezpieczeństwa pożaru oraz eksplozji metanu w kopalniach J. S.A. Przedmiotem obu tych postępowań było to samo zachowanie (wycinek aktywności ludzkiej), polegające na usiłowaniu sprzedaży styczników jako oryginalnych, którymi one nie były, a przez to nie spełniały norm bezpieczeństwa, co mogło spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi w przypadku ich zakupu a następnie użycia. Chodzi tu zatem o jeden czyn we wskazanym wyżej rozumieniu tego pojęcia. Okoliczność, że swoim zachowaniem

sprawca czynu mógł naruszyć różne dobra prawne, czy też spowodować rozmaite skutki, jest irrelevantna dla możliwości przyjęcia tożsamości czynu.

Zwrócić tu należy uwagę, że prokurator postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2014 r. o połączeniu postępowań przygotowawczych zdecydował o włączeniu sprawy o sygn. akt 2 Ds. [...] do śledztwa prowadzonego pod sygn. akt 3 Ds. [...]. Uzasadniając to rozstrzygnięcie prokurator wskazał, że sprawa o sygn. akt 2 Ds. [...] dotyczy oszustwa na szkodę J. S.A. przy sprzedaży styczników próżniowych SV-5, z kolei sprawa o sygn. 3 Ds. [...] dotyczy czynu z art. 164 § 2 k.k. przy sprzedaży styczników SV-5; zdaniem prokuratora łączność przedmiotowa przemawiała więc za przywołanym rozstrzygnięciem. Tym samym również prokurator dostrzegł, że w obydwu przypadkach zachowanie polegało na sprzedaży styczników próżniowych. Nie wyciągnął jednak właściwych wniosków z tego stwierdzenia. Kontynuując mianowicie śledztwo, błędnie zarazem przyjmował, że chodzi o dwa odrębne czyny. Doprowadziło to do niedopuszczalnego z perspektywy art. 11 § 1 k.k. rozszczepienia czynu (przestępstwa) poprzez pryzmat jego wartościowania z punktu widzenia rozważanej kwalifikacji prawnej. Innymi słowy, oznaczało to przyjęcie, że mogło dojść do zaistnienia dwóch czynów z uwagi na to, że przedmiotowe zachowanie ingerowało w różne dobra prawne i wywoływało odmienne skutki. Wbrew zatem zasadzie jedności prawnej przestępstwa, dwa skutki czynności wykonawczej utożsamiono z dwoma przestępstwami. Jak już wykazano, okoliczność ta nie powinna mieć jednak znaczenia dla przyjęcia tożsamości czynu.

Skoro w sprawie chodzi o jedno zachowanie stanowiące jeden czyn w rozumieniu prawnokarnym, to prokurator wydając w dniu 30 grudnia 2014 r. wskazywane na wstępie postanowienie o umorzeniu śledztwa rozstrzygnął o całości przedmiotu prowadzonego postępowania przygotowawczego. Ze względu na treść art. 11 § 1 k.k. nie jest bowiem możliwe umorzenie postępowania w zakresie określonej kwalifikacji prawnej czynu, lecz jedynie co do określonego czynu. Przywołać w tym miejscu wypada trafne zapatrywanie, że jeżeli prokurator dopatruje się niesłusznie w jednym czynie dwóch odrębnych czynów i umarza postępowanie co do jednego z nich, to nie jest to tylko wyraz zmiany stanowiska prokuratora co do określenia czynu zarzucanego i jego kwalifikacji, ale następuje

wygaśnięcie prawa do skargi o ten czyn. W sprawie o jeden czyn zasada niepodzielności przedmiotu procesu nie pozwala na „kawałkowanie” jednego czynu na kilka czynów i orzekanie o niesamodzielnych fragmentach tego przedmiotu. Dlatego umorzenie postępowania o tak wydzielony czyn wyklucza możliwość kontynuowania postępowania co do drugiego z tych wyodrębnionych zarzutów (zob. powoływany wcześniej wyrok SN z dnia 18 stycznia 2006 r., IV KK 378/05 oraz postanowienie SN z dnia 28 października 2009 r., I KZP 21/09).

W konsekwencji – skoro w sprawie niniejszej nie doszło do podjęcia umorzonego w fazie *in rem* postępowania - prokurator utracił prawo do wniesienia skargi zasadniczej do sądu. Tym samym nastąpiła sytuacja określana mianem konsumpcji skargi publicznej. W orzecznictwie zasadnie wskazuje się bowiem, że umorzenie postępowania w sprawie z oskarżenia publicznego powoduje określony skutek procesowy w postaci wygaśnięcia skargi publicznej. Dochodzi do tego w wyniku prawomocnego umorzenia dochodzenia lub śledztwa, co oznacza, że po takim umorzeniu oskarżyciel publiczny nie może skutecznie wnieść skargi (aktu oskarżenia), utracił bowiem przez swą wcześniejszą decyzję owo uprawnienie (tak SN w uchwale z dnia 26 września 2002 r., I KZP 23/02).

Po prawomocnym umorzeniu postępowania w fazie *in rem* akcja publiczna może odżyć w sposób procesowo poprawny i skuteczny jedynie przy zachowaniu warunków i wymagań określonych w art. 327 § 1 k.p.k. Prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, także wydane na etapie *in rem*, rodzi określony stan prawny i stwarza również formalną przeszkodę dla podejmowania dalszych czynności procesowych mieszczących się w ramach umorzonego wcześniej postępowania i jego dalszego prowadzenia. Dopóki zatem funkcjonuje ono w obrocie prawnym nie może być traktowane jako niewiążące i to tylko przez jedną ze stron procesowych, tj. oskarżyciela publicznego. Skoro ustawodawca przewidział sytuację, w której mogą ujawnić się okoliczności wskazujące na konieczność kontynuowania postępowania umorzonego w sprawie i w art. 327 § 1 k.p.k. określił zasady, na jakich prokurator może odzyskać prawo do skargi, to nie ma dostatecznych argumentów do przyjęcia, że skarga publiczna może odżyć bez zachowania tych reguł, bądź też w jakiś inny, mniej lub bardziej dorozumiany sposób. W razie zatem, gdy prawomocne umorzenie postępowania

przygotowawczego znajdującego się w fazie *in rem* doprowadziło do wygaśnięcia skargi publicznej, a nie zastosowano instytucji procesowych pozwalających na jej odzyskanie, prokurator nie dysponuje prawem do oskarżania (zob. wyrok SN z dnia 9 października 2008 r., V KK 252/08).

Tym samym w rozpatrywanej sprawie prokurator po umorzeniu śledztwa nie mógł skutecznie procedować w zakresie „sztucznie” wydzielonej – po wyłączeniu w dniu 30 grudnia 2014 r. z akt śledztwa o sygn. 3 Ds. [...] do odrębnego rozpoznania materiałów przeciwko D. S. - części (czy jak przyjmował prokurator - wątku śledztwa) co do czynu zabronionego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 305 ust. 1 ustawy Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz zarejestrować wyłączonych materiałów pod kolejną sygnaturą w repertorium, a więc 3 Ds. [...]. Niedopuszczalne było bowiem uprzednie „rozszczerzenie” jednego czynu przez pryzmat określonej kwalifikacji prawnej. Dla „wyeliminowania” z kwalifikacji prawnej czynu stanowiącego przedmiot postępowania przepisu art. 164 § 2 k.k. (bo tak chyba należało odczytać intencję prokuratora) wystarczające było przedstawienie zarzutu ze stosownym opisem czynu i przyjętą kwalifikacją prawną.

Istotne jest jeszcze podkreślenie, że w sprawie niniejszej do skutecznego przedstawienia zarzutu D. S. doszło już po umorzeniu postępowania. Dla przyjęcia bowiem, że nastąpiło przekształcenie postępowania z fazy *in rem* w fazę *in personam*, niezbędne jest łączne spełnienie 3 warunków: sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów, jego niezwłoczne ogłoszenie i przesłuchanie podejrzanego, oczywiście o ile nie skorzysta on z prawa do odmowy składania wyjaśnień oraz gdy nie wystąpią okoliczności wskazane w art. 313 § 1 *in fine* k.p.k. (zob. np. wyrok SN z dnia 2 września 2016 r., III KK 97/16). W sprawie niniejszej postanowienie o przedstawieniu zarzutów zostało ogłoszone D. S. dopiero w dniu 12 stycznia 2015 r. (w sprawie wyłączonej o sygn. 3 Ds. 1/15 już po umorzeniu śledztwa; nie zaistniały przy tym okoliczności z art. 313 § 1 *in fine* k.p.k.). W tej sytuacji nastąpiło to już po utracie prawa do oskarżania (zob. szerzej powoływane już postanowienie SN z dnia 28 października 2009 r., I KZP 21/09 oraz wskazana tam literatura i orzecznictwo).

W orzecznictwie przyjęto już, że utrata prawa do oskarżania przez oskarżyciela publicznego, jako konsekwencja umorzenia postępowania

przygotowawczego w fazie *in rem*, staje się odrębną przeszkodą procesową dla kontynuowania, jak i dla powrotu do umorzonego dochodzenia lub śledztwa, ale też, że jest ona jednak przeszkodą względną, czyli usuwalną. Jej wyeliminowanie może bowiem nastąpić przez podjęcie umorzonego postępowania (art. 327 § 1 k.p.k.), jeżeli decyzję tę podjęto zgodnie z prawem. Powoduje ona, że oskarżyciel publiczny może kontynuować umorzone ongiś przez siebie postępowanie przygotowawcze i tym samym odzyskuje prawo do oskarżania. W konsekwencji, jeżeli po umorzeniu dochodzenia lub śledztwa oskarżyciel ten, nie sięgając po instytucję wskazaną w art. 327 § 1 k.p.k., występuje z oskarżeniem, sąd powinien umorzyć postępowanie z uwagi na fakt uprzedniego umorzenia postępowania przygotowawczego i utratę przez oskarżyciela prawa do oskarżenia, stosownie do art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. (zob. szerzej powoływane już postanowienie SN z dnia 28 października 2009 r., I KZP 21/09).

W konsekwencji wcześniejszych uwag stwierdzić trzeba, że w przedmiotowym postępowaniu doszło do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., której – pomimo zarzutów apelacji - nie dostrzegł Sąd Okręgowy w toku postępowania odwoławczego.

Mając zatem powyższe na względzie, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w J. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. umorzył postępowanie, a jego kosztami obciążył Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów, orzeczono, jak w wyroku.